

Albumul cu prieteni

IONESIE GHIORGHIONI

Întâia dată când am auzit pronunțat numele acestui om, am fost surprins plăcut, de armonia pe care literele rostite o lasă în urmă. Mi-ar plăcea să cred că numele lui, s-a născut din iubirea unui străbun al său, pentru perena erbacee, căreia noi, aici, în țara noastră a Banatului, îi spunem: gherghină. De Ionesie, mă leagă o prietenie fără de interes, cum ar spune Nichita. Eu nu-l pot face mai important om politic decât el se zidește singur, el, nu mă poate face mai scriitor decât sunt de la Dumnezeu. Poate și din această pricină, fiecare întâlnire a noastră, se desfășoară între faldurile unei bucurii neatinsă de

umbra deocheată a persiflării. Și eu și el, trăim convingși, că Dumnezeu a creat lumea cu șaptezeci și două de cuvinte, dar el, inginer fiind, mai știe că fiecare alăturare de litere e o formulă asemenea simbolurilor chimice care exprimă structura unei substanțe. Iată de ce, acest prieten al meu din Banatul de munte, va trăi mereu instalat în certitudine, ca o zidire sprijinită pe cifre, departe de îndoială și nesiguranță. O singură realitate nu o dorește posibilă acest bănățean înțelept și îndelung răbdător, anume, să nu se lege nicicând, aici, pe pământul Țării Banatului, un dialog dâmbovițean de genul: „Ce faci?” „Păi nu vezi

în ce hal am ajuns: muncesc!” „Și frate-tu?” „A, el a intrat în rândul lumii: a spart o brutărie”.

Nu știu când vor apărea aceste însemnări ale mele, dar în toamna frumoasă în care le scriu aici pe Valea Tocolui, gherghina, „și-nalță tot mai sus în aer, zâmbind, marmoreana-i floare”.

Un dar al meu pentru el? Fie!

„Mi-e sete de-un prieten în ceasu-acesta lung,
Să-l simt tăcând alături ca o vioară plină,
Să-i spun cum urc spre steaua pe care n-o ajung
Cu tălpile-nțepate de lumină.”

Vasile TODI

Președinte al Uniunii Jurnaliștilor din Banatul Istoric

Slujba de îngropăciune a prunilor

Ion Marin ALMĂJAN

Ordinul venise de la raion:

„Toți prunii să fie tăiați și făcuți cărbuni,..
Cărbunii din prun sunt cei mai buni la covăcie.
Cine să taie atâția pruni din livezile împânzite
Pe toate dealurile satului?
Președintele Cecuș l-a chemat pe Cornu,
Tractoristul ceapeului,

*- Să scoți toți prunii din rădăcină, a hotărât,
După care vedem noi ce facem cu ei.
Motorul tractorului a huruit o săptămână,
Oamenii se uitau cu jale cum li se prăpădesc
Moșiile de pruni puse de ai bătrâni.
Cornu a adunat, cu de la sine putere,
Toți prunii în croul lui Boboloș,*

Se făcuse o catedrală de pruni.

*După care s-a dus la popa Macu:
- Părinte, te rog să slujești de sufletele prunilor
Pe furis, ca să nu afle autoritățile și nici lătrăii.
Noaptea, la lumina farurilor,
Popa Macu, crâșnicul Ledăru și Cornu
Au făcut slujbă de îngropăciune prunilor.*

LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI • LA PAS PRIN CAPITALA BANATULUI

IOAN HAȚEGAN
ISTORIC

Să știți că titlul este plin de adevăr. Timișoara a avut un spital orășenesc (civil, burghez - cum a mai fost numit în timpuri trecute) cu 24 de ani înaintea Vienei și cu 35 de ani înaintea Budapestei. Este spitalul de pe strada Mărășești, unde funcționează acum clinicele dermatologică și oncologică. Cereri din partea Primăriei pentru construcția unui așezământ spitalicesc pentru cetățeni apar de prin anul 1726. Mari eforturi a depus celebrul primar Peter Solderer. Din registre vechi reiese că primii bolnavi îngrijiți aici datează din anul 1745. Oficial este atestat în acte în anul 1751. În anul 1757, clădirea a fost supraetajată. Ea era - după legendele vremii - pe locul fostului harem al pașei și totodată și lazaret (loc de tratament al bolnavilor). Stilul construcției era, bineînțeles, barocul. Prea puțin se mai vede astăzi și doar un ochi priceput mai observă un arc, o boltă etc. În

UN SPITAL CUM N-AVEA NICI VIENA!

anul 1767, spitalul este vizitat și de faimosul împărat (pe atunci moștenitorul tronului) Iosif al II-lea, care donează așezământului suma de 12.000 de guldeni. Cetățenii, străinii, orfanii își găsesc aici alinarea suferințelor. În 1849, bombardamentele aprind clădirea. Se reface mai apoi. Interesant este faptul că în unele părți ale clădirii au fost adăpostite temporar

(dar ca orice lucru temporar, s-a prelungit decenii de-a rândul) diverse instituții: școli, tipografii, căruțele de poștă, caii în grajduri, azilul pentru cerșetori, depozitul de lămpi, cu ulei și petrol al orașului. Acum începe și odișea construirii unui nou spital orășenesc. Timp de jumătate de veac, medicii au cerut condiții umane de spitalizare, politicienii de toate culorile au făcut gălăgie și promisiuni, s-au strâns ceva bani, dar construcția spitalului a demarat abia în 1914. Războiul a stopat totul. Spitalul nou va fi ridicat mai târziu (epidemicul de azi). În perioada 1930-1931, energicul dr. Aurel Căndea reușește să aloce banii și să facă reparația capitală a vechii clădiri și să dea - pentru scurt timp - salubritatea necesară. Vă invit să intrați pe una din cele două părți, să traversați curtea, să priviți dependințele și să ridicați ochii la uși, ferestre și la coridorul etajului, spre a vă imagina lumea de odinioară a necăjitului spital.

Foaia de Giarmata

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

În mai puțin de 6 luni, primăria pe care o conduc, nu are datorii față de nimeni

Virgil BUNESCU - primarul comunei Giarmata

Do m - n u l e primar, un nou an este un prilej de reală bucurie, umbrită totuși, în sens constructiv desigur, de grija proiectelor care trebuie duse la îndeplinire. Care sunt proiectele prioritare în acest început de 2013?

► Domnișoară, sunt un adept al mersului firesc al vieții, din acest motiv, prefer să

comentez realizările mele, ca edil al comunei Giarmata, după ce ele vor fi îndeplinite. Desigur, dacă de-a lungul acestui mandat, voi considera necesar să dezvolt o inițiativă prin dialog, voi face acest gest, îndepărtându-l totuși de conotațiile laudei.

Dar, putem totuși comenta pe scurt anul care a trecut?

► Desigur, numai că nu sunt prea multe de spus. Pe scurt, am preluat o administrație aflată într-o situație financiară dezastruoasă, sau mai pe românește, am găsit o

primărie înglodată în datorii. Astăzi, când stăm de vorbă, în primele zile ale anului 2013, primăria comunei Giarmata, este independentă financiar. În mai puțin de 6 luni, primăria pe care o conduc, nu are datorii față de nimeni.

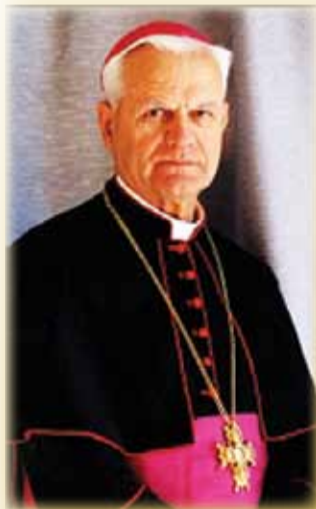
Ce așteptați de la Noul An?

► Eu nu aștept nimic. Nimeni nu trebuie să aștepte daruri de la un nou an calendaristic, ci noi toți, să-i aducem Noului An, în dar, faptele noastre frumoase.

INTERVIU REALIZAT DE
ESTERA ROSENBLUM

Un Episcop EMERIT AL COMUNEI NOASTRE

CORNELIA FLOREA

Sebastian Kräuter s-a născut la data de 22 decembrie 1922. Între anii 1946-1983, Excelența Sa, a oficiat în parohia comunei noastre, Giarmata, mai întâi în calitate de capelan, apoi ca preot-paroh și în cele din urmă ca, decan.

La 23 septembrie 1983, a fost numit de către Sfântul Scaun, (prin cardinalul-secretar de stat Agostino Casaroli), în funcția de Ordinarius-substitutus „ad Nutum Sancti Sedis” al Episcopiei Romano-Catolice de Timișoara.

Episcopul Sebastian Kräuter i-a cerut Papei Ioan Paul al II-lea să-i accepte retragerea din funcția de Episcop de Timișoara, la împlinirea vârstei de 75 ani. La 24 iunie 1999, Sfântul Părinte, Papa Ioan Paul al II-lea, îi acceptă retragerea Episcopului Sebastian Kräuter și îl numește pe Monseniorul Martin Roos episcop diecezan de Timișoara.

La scurt timp, Excelența Sa - Sebastian Kräuter, a fost numit Episcop emerit de Timișoara.

FÂNTÂNA PRINȚULUI

DAIANA ROȘCA

Am publicat în numărul trecut al „foii” noastre, imaginea unei fântâni inconjurată de... istorie. Citiți astăzi și legenda ei.

„Fântâna cea mare”, aflată și astăzi în comuna noastră este un important obiectiv turistic. Se spune că aceasta datează de pe timpul prințului Eugeniu de Savoya.

Locuitorii povestesc cu drag fiecărui vizitator legenda fântânii. Înainte de a cuceri cetatea din mâinile turcilor, prințul împreună cu armata sa au poposit sub o salcie bătrână pentru a se odihni. Însetat și obosit acesta a adormit și a avut un vis ciudat. Un glas i-a șoptit că sub rădăcina copacului ar curge o apă ascunsă, fermecătoare. Când s-a trezit, prințul a lovit copacul cu sabia și a țâșnit apă din izvor, iar soldații au putut să-și stâmpere setea înainte de bătălia decisivă. De atunci curge în Giarmata apă din Fântâna Prințului Eugeniu de Savoya. Legenda spune că cine bea apă din locul fermecat va fi ferit de bolile trupești.

GIARMATA DE ODINIOARĂ

CASĂ DIN PUSTĂ A COLONIȘTILOR ȘVABI DIN GIARMATA, JUDEȚUL TIMIȘ

MONICA GAIȚA

La prima vedere a acestei poze, identificăm o casuță din pământ cu două gemulețe și un gard de lemn imperfect. În cazul de față este foarte adevărată expresia „O imagine face cât o mie de cuvinte”, privești imaginea cu mai multă atenție, te

concentrezi și te proiectezi în trecut. Apoi ajungi într-o lume de basm, lumea copilăriei, fără griji unde casa de poveste are multe ascunzișuri, cotloane și locuri secrete pe care vrei să le explorezi.

Acoperișul vechi acoperit cu paie, coșul din care iarna iese fum, gemulețele mici, găurile de la podul casei, linia unduitoare a gardului, ușa imperfectă, crengile copacilor care întunecă peisajul. Totul recrează un spațiu mistic dar, cu toate că atât imaginea cât și casa sunt extrem de vechi, domină sentimentul de familiaritate și de siguranță. Dacă am avea dovezi clare că am mai trăit în trecut, cu siguranță am locuit într-o astfel de casuță.

Foaia de Birchis

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

2013 să fie un an agricol cu roade cât mai bogate

Ioan GUȚU - primarul comunei Birchis

Dacă aveți deja bugetul fundamentat pentru anul 2013, care sunt proiectele pe care le veți demara anul acesta?

► Încă nu este fundamentat bugetul dar, noi ne-am propus niște obiective pe care le avem de realizat anul acesta, însă așteptăm fundamentarea bugetului.

Dar, atunci ce obiective ați finalizat anul trecut dacă ar fi să tragem linie?

► Am finalizat reabilitarea Căminului Cultural de la Birchis, am pietruit peste 30 de km de străzi, am construit un pod peste Valea Soamonița din Căpâlnaș, am pietruit peste 20 de km de drumuri comunale și multe alte obiective mai mărunte.

Care este relația dvs cu consilierii Locali?

► Relația noastră este una foarte bună, bazată pe colaborare, este o relație construc-

tivă să zic așa. Nu se merge pe coloratură politică, problemele se discută în interesul comunității.

Care e cea mai arzătoare problemă a comunității dvs. în anul 2013?

► În anul 2012 am avut prin programul PNDI - înglobată, asfaltarea tuturor drumurilor, dar o dată cu instalarea Guvernului Ponta s-au întrerupt lucrările, sperăm să se reia de anul acesta și să se dea drumul la finanțare ca să se finalizeze lucrările.

Dar, care sunt următoarele obiective din listă?

► Avem prinse încă din anul 2012 lucrările la o Grădiniță din localitatea Căpâlnaș pentru două grupe - construcție nouă, de asemenea intenționăm în funcție de sumele pe care le avem alocate în buget să reabilităm Căminul Cultural de la Ostrov - să-l dotăm cu toate necesitățile. În continuare sunt multe alte obiective precum: pietruirea străzilor, drumurile în pășune, reabilitarea blocului de locuințe, trotuare, prin urmare sunt multe.

În legătură cu blocurile de locuințe, aveți în vedere și tinerii care nu au unde să locuiască?

► Blocul de locuințe pe care îl avem are o vechime de peste 30 de ani, astfel încât necesită reabilitare și dacă se poate o să facem și o locuință socială P plus 1 sau P plus 2, cu vreo 20 de apartamente pentru tineri. Acum să vedem care sunt sumele care se vor aloca prin buget.

Investitori dornici să vină în zonă pentru realizarea de noi locuri de muncă, există?

► Cu investitorii suntem deocamdată în discuții, există o firmă din Italia cu care negociem pentru construirea unui parc fotovoltaic - panouri solare - Energie Verde, pentru că noi avem o suprafață mare de pășuni.

Dacă doriți să le transmiteți un mesaj locuitorilor din Birchis și din satele aparținătoare?

► Le transmit multă sănătate și un an agricol cât mai bun pentru că majoritatea populației din zonă se ocupă cu agricultura, să fie un an agricol cu roade cât mai bogate.

INTERVIU REALIZAT DE
PATRICIA LUP

UN DOCUMENT RARISIM

BIRCHIȘUL DE ACUM UN SECOL

MIRCEA PETROMAN

Ce lucru minunat este cuvântul scris. Cu adevărat Dumnezeu a creat lumea din cuvânt. În Anuarul Socec al României Mari, 1924-1925, aflat la Biblioteca Congresului S.U.A., am întâlnit, zidită în memoria cuvintelor, lumea demult apusă a Birchisului, din începutul secolului XX. Tot astfel, peste veacuri, Birchisul de azi, se va regăsi în arhiva - de acum - electronică a revistei „Banatul”. Cu oamenii noștri, cu faptele noastre.

Birchis: - comună rurală
Locuitori: - 1536
Primar: - Ioan Sedan
Notar: - Gheorghe Petrovici
Învățători: - Iuliu Stoica
- Silviu Petruțoniu
Preot paroh: - Moise Bordoș
Cârciumari: - David Bloch și
- Ioan Ignuță
Cismari: - Petru Lupulescu
- Ion Tamșa
Comercianți de articole mixte:
Coop. „Birchișana”,
David Bloch,
Coop. „Tovărășia” și Ioan Ignuță
Fabrică de spirt - proprietari:
Hegeduș & Rosenfeld
Proprietari de moșii:
Contesa Livia Bethlen - 2404, jug.
Arendași de moșie:
Hegeduș & Rosenfeld și firma
Mairovitz

ADEVĂRURI CARE SCÂNTEIE

ANDRADA CĂDARIU

Nu poți să cunoști o femeie până nu o întâlnești la tribunal. **NORMAN MAILER**

Nu există muritor care să fie sigur că va mai trăi a doua zi. **EURIPIDES**

Mereu ne gândim cum vom trăi și niciodată nu trăim în prezent. **MANILIUS**

Butoaiele goale fac cea mai mare gălăgie. **SOFOCLE**

Pe Isus, fariseii l-au răstignit numai o dată, creștinii de nenumărate ori. **LUCIAN BLAGA**

Nu am aflat ce este fericirea decât în momentul în care m-am căsătorit. Dar atunci era deja prea târziu. **MAX KAUFFMAN**

Nu putem ști niciodată tot binele pe care îl poate face un zâmbet. **MAICA TEREZA**

Am dorit dintotdeauna să fac o teză de doctorat cu tema „Aflarea în treabă ca metodă de lucru la români”.

PETRE ȚUȚEA

Pustiul m-a făcut să înțeleg că nu sunt destul de puternic pentru a nu iubi pe nimeni.

OCTAVIAN PALER

Două lucruri sunt infinite: universul și prostia umană. Și nu sunt chiar sigur în legătura cu universul.

EINSTEIN

Lăcașuri ale credinței noastre

Biserica „Nașterea Maicii Domnului” (1811)

Foaia de Remetea Mare

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

CUVÂNTUL CARE ZIDEȘTE

+ Nicolae

Uenirea Mântuitorului în lume a fost însoțită de întreita solie: preamărirea lui Dumnezeu, pacea pe pământ și bunăvoința între oameni. Fiind înfățișată de îngeri, această solie porcede din voia lui Dumnezeu și este calea împărătească pe care va merge Domnul nostru Iisus Hristos în viața Sa lumească și în împlinirile trimiterii Sale pe pământ. Între alcătuirile soliei mesianice este o strânsă legătură ca între alcătuirile trupului nostru. Nu se poate aduce „mărire întru cei de sus, lui Dumnezeu”, fără pace pe pământ și fără înțelegere între oameni. Viforul dușmăniilor pământene și al lăcomiilor omenești este văzduhul în care nu viețuiește Dumnezeu. Nici pacea nu poate trăi fără înțelegere și dragoste între pământeni. După cum bunăvoința este pârga și rod numai al păcii. Pentru aceea, pacea de care țin celelalte alcătuirii ale soliei de la Nașterea Domnului este plinătatea darurilor lui Dumnezeu, a dragostei și a harului Său, a iertării și a faptului că s-au făcut asemenea cu noi. Ea este, în primul rând, testamentul lui Iisus Hristos, Domnul și Stăpânul vieții noastre.

ÎNTEITA SOLIE

ANUNȚ

Primăria Comunei Remetea Mare, concesionează terenuri pentru construirea de locuințe în satul Ianova, comuna Remetea Mare. Se vând și terenuri industriale pentru construcțiile de hale (producție și depozitare). Caietele de sarcini au început să fie achiziționate de anul trecut din data de 21 decembrie de la sediul Primăriei. Sumele la care pot fi achiziționate sunt de 500 de Lei pentru concesionare respectiv de 1.000 de lei pentru vânzare.

poate chiar mult mai mult decât ne dorim.

Puteți să caracterizați în câteva cuvinte, anul 2012?

► 2012 a fost un an destul de bun pentru noi...

Enumerați câteva obiective realizate anul trecut?

► Am împrăștiat piatră pe drumurile din Ianova și Remetea, am pietruit străzile, am introdus apă o porțiune în Ianova dar și în Remetea, am finalizat Casa Specialistului – care este închiriată Poliției, am

Cu ce speranțe și dorințe pășiți de la Nou an?

► Pășim cu mai mari speranțe decât am pășit anul trecut. Noi sperăm să realizăm ceea ce ne dorim,

finalizat drumul Ianova-Bencecu de Sus și multe alte obiective mai mici.

Care e cea mai arzătoare problemă din anul 2013?

► În 2013 vom finaliza introducerea apei, Ianova-Remetea și începerea canalizării – cu fondurile noastre, dacă nu primim altele.

Câteva satisfacții pe care vi le-a oferit munca dvs.?

► Mi-a oferit satisfacții profesionale și sufletești destul de multe, s-au finalizat foarte multe obiective de când sunt viceprimar, mă aflu la al doilea mandat.

Un mesaj pentru locuitorii din Remetea, Ianova și celelalte sate?

► Să aibă răbdare că tot ceea ce le-am promis se va realiza și în cel mai scurt timp posibil.

Tot ce am promis, se va realiza
Șerban Liviu SAMOILĂ - viceprimarul comunei Remetea Mare

INTERVIU REALIZAT DE
DANIELA IACOBESCU

LUPPA PAUL

MIRICA RALUCA MIRELA

MLADIN DELIA

PAP CRISTINA EUGENIA

TURANSCHI CLAUDIU

SAMUEL

„Bobocii noștri”

CLASA I-a

Înv. Vlad TUDORAN

MURARIU CĂTĂLINA IONELA

NAIA MIRIAM ECATERINA

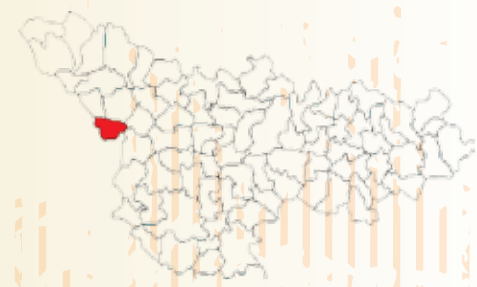
ODROBOȚ ANAMARIA

NEGRU DENISA

MASCI LUCREZIA

Foaia de Jimbolia

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

În anul 2012 a fost bine, pentru anul 2013 avem de finalizat mai multe obiective

Adrian Darius POSTELNICU - primar al orașului Jimbolia

Cum ați trecut peste anul 2012, descrie-ți în câteva cuvinte?

► Ce pot să zic este că am trecut cu bine peste anul 2012, în sensul că am demarat mai multe proiecte europene. Avem un proiect de dezvoltare urbană în care am demarat și componenta de drumuri și iluminat public. Am reușit să definitivăm caietul de sarcini pentru camerele de luat vederi, deținem în acest proiect o componentă socială și montăm un număr de 102 camere de luat vederi

în tot orașul. Finalul anului de asemenea l-am sărbătorit cum se cuvine cu sărbătoarea de Sfântul Ignat - care a avut loc în data de 20 decembrie și în noaptea dintre ani cu un joc de artificii. Într-un cuvânt a fost bine să spunem așa, că am fost în grafic.

Ați realizat lista cu obiectivele de investiții pentru anul 2013?

► Da, avem în derulare acest proiect (montarea camerelor). Urmează canalizarea pe suprafața întregului oraș, avem în vedere și dezvoltarea centrului orașului, să-l cosmetizăm sau chiar să-l schimbăm în totalitate. De finalizat anul acesta: parcul central, clădirea Primăriei, drumurile, iluminatul public, pista de biciclete. Urmează să primim cât de curând aparatura medicală

pentru ambulatoriul Policlinicii. La Căminul de zi „Nu mă uita” - pentru persoane cu dizabilități, am avut o extindere și reabilitare cu dotări și tot ceea ce înseamnă un proiect de anvergură.

Cam acestea sunt obiectivele primordiale pentru care am și deschis o linie de credit de 14 milioane de lei aproape.

Dacă doriți să le transmiteți un mesaj tuturor locuitorilor din Jimbolia și din împrejurimi?

► Da, o dată cu începerea Noului An le doresc multă sănătate, tradiționalul La mulți ani, la cât mai multe realizări și să aibă încredere în Noua Conducere a Primăriei.

INTERVIU REALIZAT DE
KATHERINE SCHNEIDER

POEȚI ELEVI AI ORAȘULUI NOSTRU

THOMAS

OLANA DEREVLEAN
CLASA A IX-A C
LICEUL TEHNOLOGIC Jimbolia

*Mare, leneș, cafeniu
E motanul meu, toți știu!
El e birmanez Metis
Câteodată-l strig pis pis.*

*Când doarme, el stă covrig
Parcă i-ar fi tot timpul frig
Când visează dă din labe
De-ai zice că joacă table*

*Când întreb cârnaț de vrea
El prin „miau” răspunde „da!”
Motănelul e cam gras
Și-l cheamă așa: Thomas!*

MIRUNA LOTEANU

În Banatul primei jumătăți al secolului al-XIX-lea spiritul socio-artistic predominant a fost cel *neoclasic*. Castelele împreună cu parcurile ce le înconjurau au fost produsele tiparului clasicist și demonstau, prin dimensiuni și calitate, *greutatea economică a zonei* precum și capacitatea de adaptare a acesteia la marile curente artistice ale Europei centrale. Au apărut astfel, în limbajul uzual al secolului al-XIX-lea, grădinile sau parcurile englezești. Diferite de la un domeniu la altul, tiparul după care acestea au fost realizate este comun epocii:

- Terenul din fața castelului reliefează tradiția peisagistică a secolului al-XVIII-lea cu spații florale deschise amenajate în figuri geometrice perfecte, rondouri trasate cu compasul.
- Castelul este construit pe baza unui plan neoclasic chiar dacă se fac anumite concesii în favoarea romantismului - prin prezența unui turn crenelat sau a unui pinion în trepte.
- Alăturarea unei grădini de configurație romantică. În zona Banatului această schemă compozițională a fost ilustrată fidel, de castelul familiei Csekonic din

PARCURILE ENGLEZEȘTI ALE JIMBOLIEI

Bănățeni în centrul Jimboliei la Statua Sfântului Florian, la începutul anilor 1900. Pe partea dreaptă se observă parcul Castelului familiei Csekonic

Jimbolia (în prezent demolat), Nako din Sânnicolau Mare și poate cel mai important ca suprafață și amenajare, castelul familiei Karátsonyi din Banloc.

SEMNIȚAȚIA STATUII SFÂNTULUI FLORIAN

Statuia a fost ridicată înainte de anul 1866, (dată care este menționată pe postament, unii istorici au propus chiar o dată mai veche) în cinstea Sfântului Florian, patronul orașului și Sfânt din calendarul catolic. Sfântul Florian, ocrotitor împotriva incendiilor și inundațiilor - catastrofe care au afectat în nenumărate rânduri localitatea după colonizarea șvabilor.

ACTUALITATEA JIMBOLIANĂ

SĂRBĂTOAREA IGNATULUI CU TRADIȚII CULINARE

SABINA LIVESCU

Primăria și Casa de Cultură a orașului Jimbolia, a organizat înainte de sărbători în sala complexului expozițional Ripensis, a-XII-a ediție a Sărbătorii de Ignat. Principalul punct de atracție l-au constituit preparatele din carne de porc. Manifestarea în opinia primarului, Darius-Adrian Postelnicu a fost dedicată conservării tradițiilor culinare și meșteșugărești din Banatul de câmpie.

Foaia de Făget

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

SOSIREA ZEIȚEI THEMIS LA FĂGET JUDECĂTORIA FĂGET

OLANA LUNCAN

Autoritate publică din cadrul sistemului organelor judecătorești, fără personalitate juridică, potrivit art. 36 din Legea Nr. 304/2004 privind organizarea judiciară. Prin Ordinul Ministrului Justiției Nr. 9225/1871 s-a dispus înființarea Judecătoriei de Ocol Făget cuprinzând și împrejurimile Birchișului, iar prin alt ordin al Ministrului Justiției Nr. 5310/1892 Cartea Funciară a fost transferată de la Tribunalul Lugoj la Judecătoria Făget.

În anul 1952 Făgetul devine raion, judecătoria a fost Tribunal Raional. În anul 1968 a avut loc o reorganizare administrativă prin desființarea raioanelor astfel încât Judecătoria Făget și-a încetat activitatea, problemele cetățenilor fiind transferate la Judecătoria Lugoj.

Prin Legea Nr. 92/1992 Judecătoria Făget urma să-și înceapă activitatea, dar din lipsă de spațiu, abia la 21 martie 1997 a avut șansa, cu prima dezbatere publică.

Clădirea este alcătuită din două săli de ședință, două săli de deliberare, săli de așteptare, cabinet președinte, sala de protocol, birouri aparținând personalului auxiliar - 4 birouri pentru judecători, 5 birouri grefieri, un birou arhivă, un birou registratură, trei băi, trei încăperi arhivă veche, un birou grefier șef, anticameră, apartament format din două camere plus bucătărie, debara și baie, o încăpere cu gratii pentru inculpații arestați și o încăpere pentru îngrijitorul instanței. În cadrul aceleiași clădiri funcționează și Parchetul de pe lângă Judecătoria Făget.

EROI AI LIBERTĂȚII NOASTRE

SORINEL DINEL LEIA (1967-1989)

Prof. dr. DUMITRU TOMONI

S-a născut în ziua de 24 septembrie 1967 în localitatea Tomești, jud. Timiș. Școala generală o face la Tomești, Făget și Margina, iar Școala profesională la „Azur”, Timișoara.

În decembrie 1989 era operator-chimist la Întreprinderea „Solventul” Timișoara, deși avea domiciliul stabil în Făget, locuia în Căminul de nefamilisti al întreprinderii. Duminică, 17 decembrie, a ieșit alături de alți colegi în oraș să vadă ce se întâmplă în Timișoara. Din cauza evenimentelor, nu mai ajunge la cămin, dormind la o prietenă. A doua zi, în haine de sărbătoare, merge direct la Catedrala Ortodoxă, împreună cu alți colegi, pentru a aprinde lumânări în memoria unui coleg ucis în ziua precedentă. După orele 15:30, mai multe grupuri de tineri vin pe treptele catedralei și aprind lumânări. Sorinel Leia scoate din buzunar un drapel fără stemă și începe să-l fluture deasupra capetelor colegilor din jur. Tinerii prind curaj și încep să scandeze: „Noi suntem poporul!”, „Jos Ceaușescu!”, „Armata e cu noi!” și „Deșteaptă-te, române!”.

În jurul orei 16:30, forțele represive aflate în zonă deschid focul și Sorinel Leia este împușcat în frunte. Este dus în catedrală, dar în câteva minute moare în pronaos. Un preot a chemat salvarea care l-a luat și l-a dus la morga Spitalului Județean Timiș.

Gliguță Avram, martor ocular, povestește clipa

dramatică a morții lui Sorin Leia: „Când TABURILE au trecut prin fața noastră milițienii care erau postați cum am amintit au tras un foc de avertisment. Noi ne-am îmbulzit să intrăm în catedrală. Catedrala are ușa dublă, dar la îmbulzeală una dintre uși s-a închis. Stăteam ghemuiți, încercând

să ne strecurăm înăuntru. Eu și încă o persoană, pe care mai apoi am aflat că se numea Sorin Leia, am ridicat capul să vedem ce se întâmplă, când s-a tras o rafală printre noi, de jos în sus. Leia Sorin a fost nimerit în mijlocul frunții. Glonțul care a ieșit din capul lui m-a atins și pe mine la baza gâtului, în partea dreaptă. Am simțit ca o arsură, am băgat capul la cutie și m-am strecurat încet-încet înăuntru. Niște tineri au văzut că Leia e împușcat și l-au târât în Catedrală. Deși împușcat în frunte

Leia nu pierduse mult sânge și încă mai respira. Când capul i-a atins cimentul brusc s-a făcut sub cap o baltă de sânge... Am văzut că pe haină aveam bucăți din creierul lui Sorin Leia și urme de sânge. M-am șters cu iarbă și frunze. Lângă Expres era civilul care trăsese în mine și în Sorin Leia (îl văzusem) și un locotenent-colonel de miliție, care trăgeau după oameni ca să-i împrăștie...”

În 20 decembrie, părinții l-au căutat la morga Spitalului Județean, dar nu au fost lăsați să intre, spunându-li-se că toți demonștranzii morți în zilele de 17-18 decembrie au fost preluați de Securitate și duși la București. Mama a fost sfătuită să facă o cerere și o descriere a lui Sorinel Leia, să le depună la Crucea Roșie și să aștepte răspuns acasă. S-a conformat dar, din păcate, nici până astăzi nu a primit vreun răspuns. Peste o săptămână, mama eroului martir revine la spital, dar cu toate că regimul ceaușist căzuse, a fost primită cu aceeași ostilitate, spunându-i-se că la morga spitalului nu mai sunt revoluționari. În realitate, abia în 27 decembrie au fost trimise 9 cadavre, printre care și cel al lui Leia, la Cimitirul Eroilor, pentru a fi înhumate într-o groapă comună. Mama eroului va afla acest lucru abia în 13 ianuarie 1990, iar a doua zi, împreună cu cei doi frați ai lui Sorinel și cu o parte din colegi, îl vor deshuma și îl vor reingropa creștinește în Cimitirul din Tomești.

În 16 mai 1991, Sorinel Leia a fost declarat „Erou-Martir al Revoluției Române din Decembrie 1989.”

ATRAȚII ȘI OBIECTIVE TURISTICE DIN ZONA FĂGETULUI

ANA-MARIA POPA

Lacul Fârdea - construcția barajului a început în 1972, acumularea atingând în 1977 aproape 25 milioane mc. Etapa a doua a început în 1981, fiind proiectată pentru acumularea unui volum de apă de 51 milioane mc. Are o suprafață de 460 ha, fiind cel mai mare lac din județul Timiș.

Mănăstirea Fârdea - amplasată în apropierea localității cu același nume, la 8 km de comuna Traian Vuia. Amenajările au fost finalizate în 2008. Mănăstire de maici.

Cetatea medievală Făget - amplasată pe terasa inferioară a râului Bega, la marginea de nord a localității Făget, pe urmele unei fortificații medievale atestate la 1548. Cetatea este parțial cercetată și restaurată.

Relaxare la orice/
fiecare sfârșit de
săptămână
Stare de bine, stare de
normalitate
Generator alternativ
de energie pentru
întreaga săptămână

CURA DE WELLNESS PENTRU WEEK-END COMPLEX HOTELIER PARC*** 245 lei/persoană/pachet

SERVICIILE HOTELIERE INCLUSE ÎN PACHET:

2 nopți cazare cu mic dejun tip buffet
masă în cont
pachet wellness

PACHETUL DE WELLNESS CUPRINDE:

piscină și saună
acces în sala de fitness

LA CERERE OFERIM:

dejun – 30 ron/persoană/zi
proceduri suplimentare

MENTIUNI:

onorarea solicitărilor se face în limita camerelor disponibile
procedurile se fac în zilele de vineri și/sau sâmbătă
pachetul de servicii are TVA inclus
taxa de stațiune, de 3 ron/persoană, se achită la recepție
pachet pentru regim de single: **285 ron/pachet**

INFORMAȚII SUPPLEMENTARE ȘI REZERVĂRI:

Telefon: 0256/321.320

Fax: 0256/321.581

GSM : 0755.080.094

E-mail: rezervari@buzias.ro sau statiunemarketing@buzias.ro

O SAPTĂMÂNĂ LA BUZIAȘ! HOTEL PARC***

845 LEI/PERSOANĂ/PACHET

PACHETUL INCLUDE URMĂTOARELE SERVICII HOTELIERE:

CAZARE ÎN CAMERĂ DUBLĂ /SINGLE CU MIC DEJUN BUFFET 6 NOPTI
DEJUN ȘI CINĂ ÎN SISTEM FIȘĂ ÎN 6 ZILE
TRATAMENT LA ALEGERE 5 ZILE

PENTRU CONSULTAȚIA MEDICALĂ SE PERCEPE UN TARIF
DE 20 LEI/PERSOANĂ ÎN CAZ CĂ NU ESTE PREZENTAT
BILETUL DE TRIMITERE DE LA MEDICUL DE FAMILIE.
GRUPE DE AFECȚIUNI CE SE POT TRATA: cardiovasculare,
digestive, circulatorii, neurologice.

MENTIUNI:

Zilele de intrare sunt duminică sau luni dimineața, pentru a avea
continuitate la procedurile de tratament.

Pachetul de servicii poate fi oferit și pentru 12 și respectiv 18 zile.

Solicitările se confirmă în limita locurilor disponibile.

Baza de tratament vă pune la dispoziție: jacuzzi, duș subacval,
hidroterapie, masaj terapeutic, de relaxare, de tonifiere, kinetoterapie,
saună, fizioterapie, aplicații locale cu ceară de albine, terapie manuală,
drenaj limfatic, băi galvanice.

Oferim pachetul și în regim de single. VALOARE PACHET 965 LEI.

La cerere putem oferi pachetul în regim de demipensiune. VALOARE
PACHET 725 LEI, respectiv 845 LEI în regim de single.

Oferim pachetul pentru cazare cu mic dejun inclus + tratament la tariful
de 605 LEI/pers respectiv 725LEI în regim de single.

Acces în sala de fitness GRATUIT.

ACCES ÎN PISCINA HOTELULUI, TARIF DE 70 LEI/PERSOANĂ

Accesul în piscină este inclus în pachet NUMAI dacă nu se optează
pentru alte proceduri de tratament.

Taxa de stațiune 2,5 LEI/persoană.

Pentru informații suplimentare și rezervări:

Telefon recepție hotel 0256.321.320 sau 0755.080.094

E-mail rezervari@buzias.ro; statiunemarketing@buzias.ro

www.buzias.ro

OFERTĂ VALABILĂ

REGIA AUTONOMĂ DE TRANSPORT TIMIȘOARA

B-dul Take Ionescu nr. 56, 300074, Timișoara
Centrală: 0356803700; Fax: 0356003901

INSPECȚII TEHNICE PERIODICE LA R.A.T.T.

Stația I.T.P. din cadrul R.A.T. Timișoara efectuează inspecții tehnice
periodice la cele mai bune prețuri de pe piață. Inspecțiile se fac la
următoarele categorii de autovehicule:

- autovehicule cu masă tehnică max. autorizată sub 3,5 t;
- autovehicule cu masă tehnică max. autorizată peste 3,5 t;
- remorci și semiremorci cu sistem de frânare;
- remorci cu frânare inerțială;
- remorci fără sistem de frânare;
- vehicule care dețin C.I.V și sunt înregistrate pe primării.

De asemenea, efectuăm și verificări în urma ieșirii din reparație la
vehiculele aparținând terților care prezintă o comandă scrisă (conform
RNTR-1).

Ne găsiți în fiecare zi de luni până vineri de la 9 la 17 în Bvd. Dâmbovița,
nr. 1/3, în depoul R.A.T.T., lângă centrul Alfa. Pentru detalii suplimentare
apelați 0356 803 702 sau vizitați www.ratt.ro.

Tarifele inspecțiilor periodice (cu T.V.A.) sunt următoarele:

Nr.	Categorie	Tarif lei	Tarif reverificări siguranță (35%)	Tarif reverificări poluare (25%)	Tarif reverificări altele (10%)
1.	Autoturism	80	30	20	8
2.	Autoutilitară, microbuz sub 3,5 t inclusiv	100	35	25	10
3.	Autovehicul peste 3,5 t	120	40	30	15
4.	Remorcă și ru- lotă fără sistem de frânare	60	21	0	6
5.	Remorcă și ru- lotă fără sistem de frânare sub 3,5 t inclusiv	80	30	0	8
6.	Remorcă și semiremorcă peste 3,5 t	160	60	0	20

GUVERNUL ROMÂNIEI

MINISTERUL DEZVOLTĂRII
REGIONALE ȘI TURISMULUI

ORAȘUL OȚELU ROȘU

25.10.2012, OȚELU ROȘU

COMUNICAT DE PRESĂ

LANSARE PROIECT „REABILITARE, MODERNIZARE ȘI DOTARE AMBULATORIU SPITALUL ORĂȘENESC ÎN LOCALITATEA OȚELU ROȘU, JUDEȚUL CARAȘ-SEVERIN”

În data de 04.11.2011 a avut loc semnarea contractului de finanțare
prin Regio - Programul Operațional Regional 2007 – 2013, Axa prioritară
3, Domeniul major de intervenție 3.1, între Ministerul Dezvoltării
Regionale și Turismului prin Agenția pentru Dezvoltare Regională Vest
și Unitatea administrativ-teritorială Orașul Oțelu Roșu în valoare de
4.290.078,00 lei reprezentând valoarea totală eligibilă a proiectului și
având ca obiect acordarea finanțării nerambursabile de către AM POR
pentru implementarea proiectului „Reabilitare, modernizare și dotare
ambulatoriu Spitalul Orășenesc în localitatea Oțelu Roșu, județul Caraș-
Severin” în valoare de 5.314.217,92 lei.

Proiectul vizează reabilitarea, modernizarea și dotarea ambulatoriilor
de specialitate din cadrul Spitalului Orășenesc Oțelu Roșu, în vederea
îmbunătățirii infrastructurii serviciilor de sănătate, a calității acestora și
asigurarea unui acces egal al cetățenilor la serviciile de sănătate.

Durata de implementare a proiectului este de **18 luni**, între **04.11.2011**
și **04.05.2013**.

Informații suplimentare se pot obține la număr de telefon:
0255/530.803, număr de fax: 0255/206.086, adresă poștă electronică –
primaria_otelurosou@yahoo.com.

Conținutul acestui material nu reprezintă în mod obligatoriu poziția
oficială a Uniunii Europene sau a Guvernului României.

FONDUL EUROPEAN
PENTRU DEZVOLTARE REGIONALĂ

PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL
VEST
Inițiativă locală. Dezvoltare regională

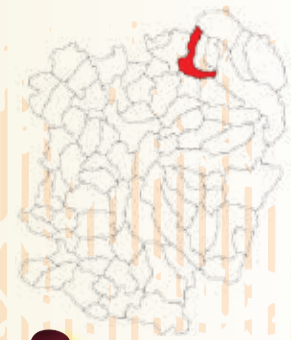
Instrumente Structurale
2007-2013

www.inforegio.ro

Investim în viitorul tău! proiect selectat în cadrul Programului Operațional de Uniunea Europeană prin Fondul
European de Dezvoltare Regională

Foaia de Obreja

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

Anul 2012 a fost un an sărac

Petru POP - primar al comunei Obreja

Aveți bugetul realizat pentru anul 2013?

► Nu, acum așteptăm să se așeze Guvernul, să vedem că proiectele mai mari sunt

de la 1 milion de euro în sus.

Caracterizați în câteva cuvinte, anul care a trecut?

► În anul 2012 a fost ca și în anul 2011, un an sărac fără bani, fiindcă ne-am aflat în opoziție iar banii, inclusiv la Consiliul Local s-au dat pe criteriile politice. Ca mai peste tot și pe proiectele care erau în legătură cu

construcțiile de săli de sport, stadioane în pantă, care au ajuns să fie mediatizate și la TV.

Un mesaj pentru locuitorii din Obreja?

► La mulți ani și multă sănătate. Dacă avem sănătate, avem de toate.

INTERVIU REALIZAT DE
BRÂNDUȘA UDRIȘTE

"Achim Nica dincolo de dor și cânt" - FESTIVAL ÎN MEMORIA MARELUI DOINITOR AL BANATULUI

Otilia TICHELEA

Duminică, 20 ianuarie, Achim Nica, marele doinitor al Banatului ar fi împlinit 83 de ani. În amintirea sa, Consiliul Local și Primăria comunei Obreja, Centrul Județean pentru Conservarea

Moștenitor al comorii maestrului.

și Promovarea Culturii Tradiționale Caraș-Severin alături de un grup de prieteni ai artistului au organizat un simpozion urmat de spectacolul „Achim Nica

Sala „Achim Nica” din Obreja, necâncăpătoare la ceasul amintirii

În mijlocul imaginii, domnul primar Petru Pop, omul care a pregătit această zi a recunoștinței.

dincolo de dor și cânt”. Pe scena Casei de Cultură „Achim Nica” din Obreja au urcat: Ansamblul „Semenicul” împreună cu soliștii vocali Ramona Vița, Traian Barbu, Ștefan Isac, Titian Puichița, Daniela Văcărescu, Ileana Maciovan și Maria Garas. Conducerea muzicală i-a aparținut maestrului Petrică Vița, direcția artistică lui Gheorghe Tunea, iar coregrafia lui Nistor Ghimboasa.

Pentru cinstirea memoriei lui Achim Nica reprezentanții autorităților locale și județene și-au propus în viitor organizarea unui festival-concurs dedicat tinerilor interpreți, înființarea unei fundații precum și amenajarea casei memoriale în care să fie expuse discografia, filmările realizate de-a lungul anilor precum și straițele populare pe care acesta le purta cu mândrie atât în spectacole cât și în viața de zi cu zi. Mai mult, doamna profesor Rozina Ghiorghioni, președintele Reuniunii Cultural Științifice „Astra” - Despartamentul Oțelu Roșu a propus ca cercul „Astra” din Obreja să-i poarte numele.

Achim Nica s-a născut în 20 ianuarie 1930 în localitatea Obreja. Cariera muzicală a început-o la 30 de ani, fiind descoperit în timpul unui concert de către Maria Tănase. A plecat dintre noi în 23 noiembrie 2012.

Ar fi împlinit 83 de ani

Vasile TODI

Calendarul folclorului românesc, va fi mai sărac în acest an, din chiar luna sa de început. Încă unul dintre credincioșii săi slujitori, s-a stins - Achim Nica.

Într-o țară în care vulgaritatea și mitocănia primează în detrimentul valorii, în toate mass-mediile românești, dispariția acestui om, a trecut aproape neobservată.

S-a stins, precum un nufăr alb, adâncit în somn, în palma satului care l-a dăruit lumii: Obreja. Și a trecut prin viață, aureolat de eleganța discreției cu care doar cei aleși, o pot face. Inculții cărora aplauzele bețivilor le strică educația, nu vor înțelege nimic, din viața acestui artist care a trăit ca un gospodar.

În acest ianuarie geros, ar fi împlinit 83 de ani. Bunul Dumnezeu, să-l odihnească în pacea veșniciei.

Foaia de Lipova

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

ACTUALITATEA LİPOVEANĂ

EXPOZIȚIA DE İCOANE VECHI ȘI OBIECTE DE CULT DIN COLECȚIA „PR. ȘTEFAN CRIȘAN”

ANIA MOSCOVICI

La vernisaj au participat numeroși cetățeni și în special copiii de la grădinițele și școlile din oraș, iar la final au interpretat frumoase colinde românești. Expoziția cuprinde și un stand cu obiecte dedicate Crăciunului, confecționate de copii care frecventează Clubul Elevilor Lipova, îndrumați de prof. Camelia Iordache.

„Rod al pasiunii și strădaniei regretatului preot localnic Ștefan Crișan, plecat la cele veșnice mult prea devreme, această colecție deosebit de valoroasă cuprinde multe icoane pe lemn și sticlă, pictate de maeștri renumiți ai secolelor XVIII și XIX, dar și obiecte de cult ortodox și cărți religioase rare. Este un privilegiu și o mândrie pentru orașul nostru că are o asemenea colecție, apreciată ca atare de cunoscători și de publicul larg”, a declarat muzeograful Corina Dubeștean Ianota.

Expoziția va fi deschisă până în 24 februarie 2013.

LİPOVA PENTRU OASPEȚII NOȘTRI

Luiza FENEȘAN

- Prima atestare documentară a orașului Lipova datează din anul 1314 sub denumirea de Lipva.
- În anul 1324 așezarea este menționată sub denumirea de castellanus de Ly-pua, topic ce reflectă caracterul fortificat al așezării de la acea vreme.
- Orașul este situat pe ambele maluri ale râului Mureș, la intrarea acestuia în Câmpia Aradului, la poalele Munților Zarandului

Din albumul TRECUTULUI NOSTRU

CETATEA ȘOIMOȘ

- În perimetrul Lipovei de astăzi a existat Cetatea Șoimoș, care a fost clădită în timpul domniei lui Bela al IV-lea (1235 - 1270).
- Prima mențiune documentară este din anul 1245, prin care regele dădea ordin să fie refăcută cetatea distrusă de invazia tătară din 1241.
- Cetatea Șoimoș a dispărut după mijlocul secolului al XVI-lea, împreună cu majoritatea construcțiilor medievale interioare, din care, în mod sigur, biserica parohială și mănăstirea dedicată Sf. Ludovic de Toulouse.

PRIMUL MEU PELERINAJ...

SİMONA JİCHICI

În primul meu pelerinaj la Mănăstirea Maria Radna eram extrem de emoționată, nu mai văzusem o Mănăstire atât de frumoasă, așa mare înghesuială și atâtea tarabe. Aș fi fost în stare să cumpăr toate tarabele dar, mi-a distras atenția, Fecioara Maria care plângea în spatele Mănăstirii. Mi-am lipit urechile de ușile de tablă și am ascultat cu emoție cum plângea Fecioara Maria, șențulețul cu lacrimile ei se prelungeau pe câțiva metri. Erau multe mistere nedesluite de mine și greu de imaginat pentru un copil de șase anișori, atunci am început să urcăm, să culegem lacrimile, nu știam că trebuie să scarm cu unghiile în pământ ca să le găsești. Îmi veneau în minte alte întrebări, dar oare cum au ajuns lacrimile acolo? Apar doar în această perioadă - 8 septembrie, cine le-a plantat și de ce nu se găsesc și în altă parte? Toate aceste întrebări sau măcar unele dintre ele... cred că v-au frământat și pe voi atunci când ați vizitat pentru prima dată Mănăstirea Maria Radna. Dacă aceste rânduri v-au trezit amintiri din

primul vostru pelerinaj la Maria Radna, nu ezitați să o redescoperiți și an de an călătoria, vă va îmbogăți sufleteste.

Drumul Crucii.

Foaia de Cenei

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

Cea mai mare satisfacție a mea, este de a vedea bucuria copiilor din comunitatea noastră

Gabriel Ilaș - primarul comunei Cenei

Cum ați pășit în Noul an, dacă trageți linie, care este raportul Primarului din anul 2012?

▶ Pășim în Noul An cu multă speranță și convingere că lucrurile vor merge înspre bine.

Ce proiecte urmăriți să îndepliniți anul acesta?

▶ Reabilitarea căminului cultural din Boda.

Care este cea mai mare satisfacție a dvs., de până acum, oferită de această funcție?

▶ Cea mai mare satisfacție este de a vedea bucuria copiilor din comunitatea noastră, atunci când se joacă în parcurile pentru copii, când fac sport pe terenul sintetic. Ni-

mic nu se compară cu asta.

Ce gânduri le transmiteți locuitorilor din Cenei și din împrejurimi?

▶ Multă sănătate, gândire pozitivă și depunerea de eforturi comune pentru îmbunătățirea și înfrumusețarea vieții și aspectului localităților noastre.

INTERVIU REALIZAT DE
ANA-MARIA COTOȘPAN

CENEIUL PENTRU OASPEȚII NOȘTRI

BIANCA BĂCANU

- Localitatea Cenei este una dintre cele mai vechi așezări ale regiunii Banat.
- Locuitorii de baștină sunt români și sârbi, așezați aproximativ în același timp, în jurul anului 1720, iar din anul 1820 a început colonizarea localității cu croați. Populația germană a venit după anul 1848, iar despre populația maghiară nu se poate spune exact pentru că a venit într-un timp mai îndelungat.
- Ca proprietari ai localității se cunosc:
 - în anul 1221 - protopopiatul de la Itebei (Serbia);
 - începutul sec. XIV - fam. Doroszmă;
 - în 1479 - frații Bamfy;
 - în 1820 - fam. Vuchetich.
- La 20 august 1696, în partea de est a comunei, s-a dat o mare luptă între armatele turcești și austro-ungare. În acea perioadă localitatea era așezată pe ambele maluri ale râului Bega Veche, iar în urma distrugerilor provocate de lupte și a revărsărilor repetate, localitatea s-a extins numai în partea dreaptă a râului care a fost canalizat prin anul 1874.

Din albumul bisericii

Colidători, slăvindu-l pe Domnul, în sfânta Biserică

NENEA EMILIAN

VASILE TODI

-am întâlnit în anii „când eram mai tânăr și la trup curat”, în anii când nenea Emilian, avea atâția prieteni, încât niciodată nu ar fi crezut că pe lumea asta există oameni care abia așteaptă să-ți plivească viața de bucurii. Era înalt și frumos și încă tânăr. Pe acest om harnic pe care zorii îl găseau în lucrul lui, l-am reîntâlnit recent în sediul primăriei din Cenei. Intrase după mine în biroul tânărului primar, pentru atât:

- Domnule primar, am intrat la dumneavoastră, să-l salut pe omul acesta, care a trecut pe lângă mine, fără să mă mai recunoască.

Omul acela eram eu! Emilian Gherghina, prietenul din tinerețea mea, pe care în graba cu care mă uit la oameni, nu l-am recunoscut... Încercat de viață, nenea Emilian își păstrează în ochi, aceeași lumină caldă a prieteniei.

- Să scrii la gazetă, că în sfârșit Ceneiul a încăput pe brațe destoinice, m-a asigurat el, privind spre primarul de azi al Ceneiului. Apoi, am povestit despre... despre ce pot povesti doi oameni, care reîntâlnesc după... 20 de ani.

Domnul inginer Gabriel Ilaș, primarul comunei, gazdă involuntară a revederii noastre, aflat la maturitatea practică și mlădioasă a vârstei, privea la noi, răzimat pe conștiința bucuriei și a înțelegerii.

Ne-am despărțit apoi, înțelegând încă odată, că prietenia nu este decât aceasta: o prezență care se întrecește cu altă prezență.

CARTEA ÎNȚELEPCIUNII ISUS-FIUL LUI SIRAH

Fiule, să nu lași pe cel sărac lipsit de hrană și ochii celor nevoiași nu-i face să aștepte.
Fiule, să nu lași pe cel sărac lipsit de hrană și ochii celor nevoiași nu-i face să aștepte.
Sufletul flămând să nu-l întristezi și să nu urgisești pe om când are lipsă.
Inima necăjită nu o tulbura și nu întârzia a da celui lipsit.
Rugăciunea celui necăjit nu o lepăda și nu-ți întoarce fața ta de la cel sărac.
De la cel în lipsă nu-ți întoarce ochiul și nu da loc omului să te blesteme.
Că rugăciunea celui ce te blestemă pe tine, întru amărăciunea sufletului său, o va auzi Cel care l-a făcut pe el.
Cel care o iubește, iubește viața și cei care se scoală pentru ea dis-de-dimineață se vor umple de veselie.
Nu opri cuvântul în vreme de mântuire,
Nu grăi împotriva adevărului, ci rușinează-te de lipsa ta de învățătură.
Nu-ți fie rușine a mărturisi păcatele tale și nu sta împotriva curgerii râului.
Nu te supune omului nebun și nu măguli fața celui puternic.
Până la moarte luptă-te pentru adevăr, și Domnul Dumnezeu se va lupta pentru tine.
Nu fi aspru cu limba ta și leneș în lucrurile tale.
Nu fi ca un leu în casa ta și nu necăji cu mânie pe casnicii tăi.
Să nu fie mâna ta întinsă la luat și strânsă la dat.

DE NECREZUT ȘI TOTUȘI ADEVĂRAT

GRAȚIAN NEAMȚU

Introdu numărul tău de la pantofi și înmulțește-l cu 5.

- Apoi adaugă 50.
 - Apoi înmulțește totalul cu 20.
 - Apoi la total adaugă 1012.
 - Apoi din total scade anul tău de naștere...
 - Acum ai un număr cu patru cifre dintre care primele două sunt numărul tău de la pantofi și celelalte două reprezintă vârsta ta.
- Complet delirant!

Foaia de Lugoj

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

LUGOJENII AU AVUT DINTOTDEAUNA SIMȚUL RAFINAMENTULUI

DARIA NICHITAN

În sec. al XIX-lea populația Lugojului este în continuă creștere, conscripția din 1849 a scos în evidență o largă diversitate etnică și confesională.

Din totalul de 10.293 de locuitori, doar 8313 trăiau în Lugojul român și 1980 în cel german. Statistica relevă o întrepătrundere și conviețuire a locuitorilor de diferite naționalități și religii.

În partea românească sunt atestați 5146 - români, 2029 - germani, 453 - maghiari, 189 - sârbi și slovaci, 496 - evrei, iar în cea germană - 360 români, 1154 - germani, 287 maghiari, 27 sârbi și slovaci și 152 de evrei.

Lugojul a fost centrul revoluției bănățene de la 1848, prin acțiunea lui Eftimie Murgu. La 15/27 iunie 1848 a fost organizată: „Adunarea

de pe Câmpia Libertății, cu o participare de peste 10.000 de oameni, unde a fost conturat programul de emancipare politică a Banatului. S-a cerut înființarea unei armate populare românești, recunoașterea limbii române ca limbă oficială, precum și independența Bisericii române ortodoxe din Banat. Lugojul a impus în această perioadă o adevărată Școală a ideilor social-politice cu deschidere europeană prin Traian Vuia și A.C. Popovici a cărui lucrare „Statele Unite ale Austriei Mari” propunea, în 1906, o nouă viziune geopolitică, federalizarea imperiului pe baze naționale.

Lugojul a fost apreciat adesea în epocă, drept un oraș cosmopolit, cu o societate deschisă, ca-

pabil să recepteze și să integreze rapid, influențe diverse. Încă din anul 1832, un raport al comitatului arăta că: „Lugojenii au gustul eleganței, îngrijirii și culturii. Au clădit o Primărie spațioasă, își construiesc case frumoase, iar pentru curățenia orașului au cerut pavarea mării piețe și a străzilor principale. De asemenea, după port și obiceiuri, locuitorii s-ar putea compara cu cetățenii celorlalte orașe regale”.

„LUGOJUL” ÎN POEZIA BĂNĂȚEANĂ

POGANII

VIRGILIU ȘCHIOPEȘCU

*Ieri în birtu dă la poștă, să-ngemănau la un păhar
Un finanț, vo trii buhaltări, doi fișcali ș-un păcicar,
Și dăn vorbă-n vorbă, unu o zăs după șe-o beut,
Că Logoju nu mai are oameni mari, ca în trecut!*

*D-ăi pogani ca Brediceanu, Taica Vidu, Trăian Vuia,
Victor Vlad și Grozăvescu s-or dus tăt și... aleluia!
Un fișcal o zăs atunșea, dup-o dușcă dă răchie,
Că Logoju-o dat și astăz oameni mari și d-omenie!*

*Feșioru lu Hazi Barbu, dă-i negru ca un țigan,
Al dă-i maistor la cântare, la lăută și pian.
Ale lui cântări frumoase șinstesc viața românească
Că să cântă și în Franța, și în țara a nemțească.*

*„Șciu și io, o zăs finanțu, un om tare învățat,
Că Ioan Curea, dascăl mare tăt d-așea-i răgicăt.*

*Ăsta o făcut un cucăr dăn uiagă și dăn fer
Dă să vege, pântră stele, și se fașe Pătru-n șer.*

*Un buhaltăr săre iuce și zâșie cu glasu tare,
Că Logoju, și-n Milano, are az un om dă-l mare.
Costi, fișioru-ăl măi mare, a lu ledăru Drăgan.
Ăsta, spun ai dă șciu bine, cum c-ar fi ăl măi pogan!*

*Are și fâbriși și casă, ș-o-nvățat și limbi, și școli,
Dă-i domn mare la Milano, și-i domn și-ntră spanioli!
Numa, spun ai dă văzut-or, că feșioru lu Drăgan,
O rămas tăt om d-a nostru, tăt român și bănățan!*

*Măi la urmă, păcicariu, om glumeț și dărinat,
Zăsă câtr-ăilalț șasă: „Să spun io șe am aflat!
Îi un logojan d-a' nostu, om dă frunce-n Cimișoara,
Iestă mare păstă doftori și-l cunoașce tăt țara!*

*Ăsta, mă, iestă copilu lu canonicu Brânzeu,
Taie la becegi cu bripta și coasă la ei dăn greu.
Și dă v-un beceag îi moare, el îi sușe una-două,
Și în space-l butureșce cu o meduțană nouă.*

*După șe îl butureșce, doftoru îi ie dă nas
Și cu mortu măi givâne încă un furtari dă șeas!”
La-nșeput, tăt ăia șasă tare s-or mai menunat,
Până când sări finanțu și zisă mâniat:*

*„Io nu cred! Și pân-acolo, doftorii nișicând n-ajung.
D-ar fi istina isprava, s-ar fi scris și la țăitung.”
Și bulhaltării or spus-o, tăt pă rând, ca la raport,
Că nu-i om în lumea asta să givană cu ăl mort!*

*Păcicariu, bleștămatu, zis-atunșea: „Da' dă unge,
El cu mortu givâneșce, numa mortu... nu răspunge!”
După păcăleala asta, măi șpezat-or neșce bani,
Să mai beie în șinstirea logojenilor pogani!*

Clădirea primei gări din Lugoj, construită în perioada 1876-1878.

Ferate Timișoara. Din Gara Lugoj se poate călători către orice destinație din țară, cele mai importante rute directe fiind: Timișoara - București (prin Craiova sau Brașov), Timișoara - Iași. Informații la numerele de telefon: 0256/359679; 0788 036228; 0256/491696 interior 164530.

GLASUL ROȘILOR DE TREN

CARMEN POPESCU

Lugojul a fost și este unul din nodurile feroviare ale Banatului, aici se intersectează liniile care vin din 4 direcții: Timișoara Nord, Buziaș, Ilia și Caransebeș.

În 22 octombrie 1876 se deschide linia ferată- Lugoj-Caransebeș-Orșova, în 1898 Lugoj-Ilia, apoi în 1902 Lugoj-Buziaș-Gătaia - orașul devenind astfel un important nod feroviar.

În prezent distanțele către principalele orașe din apropiere sunt: Timișoara - 60 km; Reșița - 58 km; Caransebeș - 45 km; Deva - 101 km; București - 480 km.

În ceea ce privește transportul feroviar, Lugojul face parte din Regionala de Căi

Foaia de Caransebeș

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

REVELION 2013 LA CARANSEBEȘ

SORANA KOȘ

Pește 1500 de caransebeșeni au petrecut noaptea dintre ani în Piața Revoluției, au dansat pe ritmurile lui DJ Ozi și Akces și au fredonat melodiile lui Mircea Baniciu.

Înainte de focurile de artificii de la miezul nopții, Primarul - Marcel Vela, deputatul - Dan Tocuț, vicepreședintele Consiliului Județean - Ilie Iova, viceprimarul Coco Galescu și mai mulți consilieri locali, le-au transmis tuturor să aibă parte în 2013 de tot binele din lume, de tot ce este mai frumos să fie optimiști și să nu mai fie dezbinați, după care au numărat împreună secundele rămase până la intrarea în 2013.

După cele 20 de minute de artificii, distracția a continuat și după miezul nopții pe ritmurile formației Olanii, Liliana Laichici și Sorinel Puștiu.

HRAMUL LOCAȘULUI DE CULT SFÂNTUL IOAN BOTEZĂTORUL

MELANIA RÂNCEAN

Episcopul Caransebeșului, PS Lucian, a oficiat în data de 7 ianuarie, Sfânta Liturghie în Biserica „Sfântul Ioan Botezătorul” din Municipiul Caransebeș, cu ocazia hramului locașului de cult. De asemenea, un sobor de preoți au oficiat Sfânta Liturghie la Biserica din lemn, din Parcul de agrement „Teiuș” care este închinată Sfântului Ioan Botezătorul.

Locașul de cult a împlinit un an de la sfințire și a fost construit cu fonduri alocate de la bugetul local al municipiului precum și cu ajutorul preoților de la Mănăstirea Teiuș. Biserica vine să întregască ansamblul arhitectural al zonei, în care sunt amplasate 33 de sculpturi monumentale din lemn.

CARANSEBEȘUL ÎN HRISOAVELE ISTORIEI

RUXANDRA PĂCURARIU

1428

- noiembrie, 28: Prezent la Caransebeș, regele Sigismund acordă privilegiile comerciale negustorilor din Caransebeș.

1433

- Papa Eugeniu al IV-lea confirmă privilegiul acordat călugărilor franciscani minoriți de a ridica mănăstiri și la Caransebeș.

1452

- iunie: Sunt menționate districtul Caransebeș și orașele libere Caran și Sebeș.

1456

- iunie: Hunyadi János (Iancu de Hunedoara) își concentrează oastea cu care va merge să elibereze Belgradul, la Caransebeș.

1457

- Caransebeșul are dreptul la două târguri anuale și va primi și dreptul de a depozita aici mărfurile venite din străinătate.

- ianuarie, 25: Într-un document aflăm numele judeului de Caransebeș, Stefan Sarto, al fostului jude Andrei Dan, și al juraților: Petru Bona, Andro, Dya, Emeric, Dominic și Toma.

- august, 29: Diploma de privilegiu acordată celor opt districte românești privilegiate cuprinde și marele district al Caransebeșului. Caransebeșul este centrul administrativ al acestor opt districte, loc unde se întrunește obștea nobililor și cnezilor români.

„BANATUL DE MUNTE A FOST DE MILENII DOAR PARTE A ȚĂRII BANATULUI”

GRAȚIELA CÎLNIC

Sunt zile într-o viață de bănațean, când e îngăduit să fi fălos că aparții Țării Banatului. O astfel de zi, este ziua în care vezi că destinul acestui binecuvântat pământ, este slujit de un om ca Marcel Vela. Citiți răspunsul acestui bărbat falnic ca un brad regal, și veți înțelege de ce.

Informațiile apărute în ultimele zile în anumite cercuri, potrivit cărora, în urma reorganizării teritorial-administrative, există și varianta includerii Caraș-Severinului într-o regiune-fantomă cu capitala la Târgu-Jiu, sunt considerate de unii lideri politici locali drept aberații. Mai mult, este respinsă ipoteza punerii lor la cale de către USL.

Coopreședintele Uniunii Social Liberale Caraș-Severin, liberalul Ion Marcel Vela, este unul dintre politicienii care nu cred într-un astfel de scenariu. „Banatul de Munte a fost de milenii doar parte a Țării Banatului. Județul Caraș-Severin va rămâne și în viitor ctitor al Regiunii de Vest, cu capitala la Timișoara”, a declarat pentru ziarul Argument președintele PNL Caraș-Severin.

Reamintim că în acest an, potrivit afirmațiilor premierului Victor Ponta, va avea loc o nouă organizare teritorial-administrativă a țării, prima după 1968, an în care au dispărut regiunile și raioanele și au fost înființate județele.

Potrivit celor mai multe variante, vor reapărea regiunile, vor fi desființate prefecturile, înființate după '90 și se vor menține județele.

Foaia de Prigor

„Banatul este patria mea restrânsă” - Sever BOCU ■

Pentru comuna Prigor anul 2012 - a fost un an destul de productiv

Pavel VERINDEANU - primarul comunei Prigor

Cum a fost anul 2012 pentru comuna Prigor din punct de vedere al proiectelor și al investițiilor finalizate?

► Pentru comuna Prigor anul 2012, a fost un an destul de productiv. În primul rând am câștigat alegerile pentru al treilea mandat consecutiv, apoi am derulat trei proiecte europene în valoare de 4 milioane de euro. Am finalizat două dintre ele, unul urmează să-l finalizăm în luna aprilie a anului curent; sunt în derulare multe alte investiții mai mărunte care erau necesare pentru comună. Aș putea să punctez în legătură cu proiectele europene că există un Centru de informare turistică, de as-

menea drumurile agricole pe o lungime de 12 km au fost pietruite, refăcute cu podețe de trecere, piatră concasată.

Ați intrat cu datorii în anul 2013?

► Nu, din fericire comuna Prigor nu are nicio datorie, nu datorează nimănui nimic.

Enumerați câteva dintre proiectele pe care le aveți propuse pentru anul acesta, ați realizat deja lista de investiții?

► Sigur că da, deja lucrăm la câteva proiecte europene, unele le avem depuse și sunt eligibile din punct de vedere tehnic, doar așteptăm finanțarea lor. Este vorba despre un campus Pre-universitar în comuna Prigor, de asemenea un parc solar fotovoltaic pe o suprafață de 1 hectar.

Lucrăm la un proiect de modernizare și dezvoltare al unui centru sportiv, o modernizare de Cămin cultural la comuna Pătaș, actualizarea

PUG-ului comunei Prigor, apoi PUZ-ul stațiunii Semenice – unde jumătate din stațiunea Semenice se află în administrarea comunei Prigor. Din păcate întâlnim câteva greutăți la avizele parcului național care s-a constituit și în stațiune. Cam acestea sunt în mare proiectele de anvergură, mai avem câteva investiții mai mărunte, lucrăm la un garaj și o magazie pentru utilajele și mașinile Primăriei comunei Prigor.

Un mesaj de suflet prigorenilor și locuitorilor din împrejurimi?

► Sigur, tuturor le transmit să aibă un An Nou plin de sănătate, realizări și bucurii. Să aibă încredere că voi face tot posibilul să ne clasăm pe locul întâi din punct de vedere realizabil în județul Caraș-Severin.

INTERVIU REALIZAT DE
MILENA LAZIC

COMUNA CU ACELAȘI NUME DE 462 DE ANI

„ȚINE DOAMNE TOT AȘA, NICI CU TURCU, NICI CU NEAMȚU”

AIMEE LAZĂR

În anul 1773, odată cu intrarea Banatului de munte în Regimentul de graniță, în satul Prigor s-a constituit sediul Companiei nr. 3, de care aparțineau satele din jur. În acest interval populația localității participa la numeroase războaie dintre turci și austrieci, ce i-au adus mari prejudicii, ceea ce i-a făcut pe almăjeni (și prigoreni) să cânte: „Ține Doamne tot așa/ Nici cu turcu, nici cu neamțu”.

Din anul 1873 granițele se demilitarizează și Prigorul trece sub stăpânire maghiară până în anul 1918, când intră sub incidența legilor draconice ale Contelui Apony de deznaționalizare. Prigoreni au fost vajnici luptători pentru limbă și neam, numeroase fiind contribuțiile lor, prin jertfe de multe ori, la actul de formare a României Mari.

Locul eternității noastre

Oamenii credincioși și creștini prin naștere, prigoreni și-au construit o biserică din nuiete la 1721, când este cunoscut primul preot Câmpianu, care arde în războiul din 1788/1789 și în 1802 începe construirea unei biserici din piatră și cărămidă, terminată în 1805, renovată la 1890 și repictată de către pictorul italian Bartolomeo Delliomini.

Apostolul ARMATEI ROMANE

ALIN VERINDEANU

Despre oamenii vrednici, niciodată nu este de prisos să se scrie, aducându-le mereu în actualitate exemplul și faptele vieții, puse în slujba neamului și a idealurilor sale, în slujba mai binelui obștesc.

Printre acești mulți fii aleși ai poporului român se număra și preotul Coriolan I. Buracu, unul dintre aceia „care a pus tot ce avea mai bun în slujba realizării statului național unitar român”. Aparținând meleagurilor bănățene, Coriolan I. Buracu a văzut lumina zilei la 3/15 mai 1888 în Prigor, părinții săi, Iosif Buracu și Călina Boldea, care era sora protopopului militar Pavel Boldea a colo-nelului Grigore Boldea, a Măriuții Boldea și a învățătorului Vasile Remus Boldea.

De acum înainte, C. Buracu a desfășurat o bogată activitate, marcată de un vădit caracter patriotic și militant. În 1913 a creat la Mehadia, prima bibliotecă parohială din sudul graniței Severinului, cu 213 volume românești. Organizează comitetul local al „Astrei”, inițiază concerte invitând corurile „Armonia” din Craiova și „Doina” din Turnu-Severin, primite cu entuziasm de populația românească.

La Rusaliile anului 1913, organizează un concert cu teologii și preparanzii de la Caransebeș. A fost acuzat de „organizator de manifestări iredentiste”. Din fericire, unchiul său Pavel Boldea a reușit să-l salveze.

La 26 august 1914, a fost eliberat și trimis direct pe front, cu grad de căpitan. Primește ordinul să se prezinte la regimentul 29 infanterie din Becicherecul Mare ca preot militar. Regimentul este compus în majoritate de români, cărora li se adaugă un număr de sârbi, nemți și unguri. A fost trimis pe frontul din Galiția (august 1914 - ianuarie 1915), apoi în garnizoana Debrețin (ianuarie 1915 - august 1916) și în sfârșit pe frontul italian.

Prăbușirea Imperiului austro-ungar în toamna anului 1918, îl găsește pe C. Buracu din nou ca preot la Mehadia (4 noiembrie 1918 - 28 aprilie 1919). Conștient de importanța istorică a momentului, se avântă cu toată înflăcărea specifică temperamentului său, în pregătirea condițiilor pentru înfăptuirea Marii Uniri.

La 1 decembrie 1928 a demisionat din postul de director al Palatului cultural din Turnu-Severin, pe care l-a condus din mai 1924 și intră în viața politică, în calitate de vechi aderent al Partidului Național Român. Acum ca membru al Partidului Național Țărănesc candidează și este ales deputat de Caraș, în alegerile din 15 noiembrie 1928, sub guvernul condus de Iuliu Maniu, iar la alegerile din 20 iulie 1932 este senator de Caraș. În perioada 9 ianuarie 1934 - 1 martie 1945 activează ca preot militar, intrând cu gradul de maior și ieșind la pensie cu gradul de locotenent-colonel.

A fost urmărit și arestat de Securitatea din Oravița, la 14 octombrie 1948, la locuința din Prigor și ținut în arest preventiv până la 29 iunie 1949, când în cadrul procesului desfășurat la Tribunalul militar din Timișoara a fost condamnat împreună cu un grup național țărănist din Caraș, pentru delictul de uneltire contra ordinii sociale.

După o viață plină de zbucium a decedat la București, în ziua de 11 februarie 1964, iar osemintele sale au fost reînchinate în curtea bisericii din Prigor, la data de 14 octombrie 1981.

OAMENI DIN ȚARA BANATULUI

Cu Ion Marin Almăjan, cu maestrul Ion Marin Almăjan, cu cât vorbesc mai mult despre trecut, cu atât pricep mai puțin prezentul. Fiu al Banatului de munte, acolo unde se jură credință pe o pușcă și o biblie ortodoxă, acest om poate îndura tristețea, dar niciodată ofensa. Citindu-l, am înțeles că scriitor, este acela care „când doarme și când visează, doarme și visează ca un scriitor”. Adică, asemenea maestrului, alături de care, am așezat cuvintele în creuzetul magnetic, pentru a le da forma interviului de mai jos.

Vasile TODI

De ce nivel țin povestirile din „Întoarcerea spre asfințituri”?

► Eu cred că sunt povestiri care țin de nivelul absolut, iertată-mi fie această trufie.

Se diferențiază bănățenii?

► Există o diferențiere între bănățeanul de câmpie care a fost mai degrabă la interferența cu celelalte neamuri și fiind mai expus trecerilor tuturor neamurilor peste el, a trebuit să aibă un tip de comportament, o anumită alcătuire interioară, o flexibilitate a coloanei față de ceilalți, față de bănățenii de munte, și mai ales de bănățenii din zona de graniță a Imperiului Austro-Ungar. Aceștia, sunt, mai mândri față de propria lor persoană cu restul lumii, spre deosebire de bănățenii de câmpie. Muntele îți dă, zic eu, niște abilități și niște calități în plus.

Și niște genunchi de stâncă...

► Așa, apoi o anumită bogăție sufletească, o anumită puritate care este caracteristică muntelui, nu am inventat eu asta, sunt lucruri cunoscute, sunt truisme chiar, dar în raport cu muntele omul devine mai aspru dar și mai demn.

Și dumneavoastră ca om aspru și demn ce vă aflați, cu genunchii de stâncă, ce complexe aveți?

► Păi unul din complexele mele l-ați denumit dumneavoastră: este acel simț al ridicolului. Apoi am fost complexat mereu că sunt născut, și o să mă înțelegeți, o să încerc să explic chiar, că sunt născut într-o familie de oameni care n-au știut decât puțină carte, care nu mi-au transmis din leagăn valorile culturale, finețea valorilor culturale. Apropos de rafinamentul cultural pe care să zicem, unul dintre colegii mei, născut la oraș într-o familie de doctori ori profesori îl au, eu nu l-am putut atinge niciodată, nici până acum. Dar eu a trebuit, dacă el a primit de mic cum spuneam, acest sentiment al culturii, gustul culturii, dar și simțul culturii, eu a trebuit să-l dobândesc, să mă lupt cu ghearele și cu dinții ca să pot s-ajung să stau egal cu asemenea indivizi. Asta este un handicap cu care m-am născut.

Ce calități se nasc din neajunsuri de acest gen?

► Ce alte calități se nasc odată cu handicapul asta e cu totul o altă discuție, mereu am fost complexat, că de mic copil am fost handicapat de ideea că sunt sărac, de sărăcia aceasta care este umilitoare. Eu am traversat până am ajuns să-mi fac un rost al meu, o stare de sărăcie îngrozitoare. Eu a trebuit să muncesc în mină la Anina, student fiind, în fiecare vacanță, ajutor de miner, cu lopata, cu „inima lui Stalin”, așa-i zicea la lopată, pentru că era uriașă.

Sărăcia nu degradează resursele demnității umane?

► Nu, dar o supune la mari probe. Mergeam prin Anina orașul acesta dumnezeiesc și clefăia ceva în spatele meu, și eu treceam tânăr, frumos și cu visuri năprasnice, prin acea lume frumoasă

și clămpănitul acesta al tălpii de la pantof, mă urmărit până am găsit un cui mare și l-am bătut în talpă. Nu mai conta că mă rodea acel cui. Umilință! Trei zile n-am mâncat nimic și într-o seară, întorcându-mă spre casă, am văzut o bucată mare de pâine albă pe jos. Doamne, ce gustoasă a putut să fie!

Ați gustat acea pâine?

► Am mâncat-o, n-am gustat-o, am mâncat-o!

Atunci trebuie să vă întreb ce urâți pe lumea asta?

► Răspunsul e atât de simplu: urăsc sărăcia, umilința datorată sărăciei.

*Maestre Ion Marin Almăjan, mulți, majoritatea scriitorilor, a prozatorilor români, rămân în conștiința cititorilor cu o singură carte, Pre-
da cu „Moromeții”, Stancu cu „Desculț”, Rebreanu cu „Ion”, Petru Dumitriu cu „Cronică de familie”. Dumneavoastră cu ce v-ar plăcea să rămâneți?*

► Nu mă întrebați. Nu eu sunt cel care voi determina o opțiune.

Vorbiți-mi puțin de „Mătușa mea, Maria Tereza”, pentru că mie mi-a plăcut foarte mult.

ION MARIN ALMĂJAN

► Sunt, pentru că el a fost un mare poet.

Tinerii nu știu de el, dacă îl vor citi, îl vor afla ca pe un mare poet?

► Nu, pentru că, comportamentul lui și volumele celelalte scrise în vremea când era președinte al Uniunii Scriitorilor au strivit marea frumusețe a „Cântecelor de pierzanie”, a volumului de debut al lui Beniuc, în care se anunța cu adevărat o figură singulară, unul dintre poeții singurari ai literaturii noastre. Se întâmplă același lucru, păstrând proporțiile, totuși nu atât de grav, pentru că asta n-a făcut totuși ce a făcut Beniuc, la Păunescu. Păunescu a scris imens, uneori dând drumul la condei fără să-i mai pună și... și astfel el fiind un poet foarte talentat, un poet mare, și-a acoperit cu cantitatea, din păcate, valoarea propriu-zisă și cineva va trebui să vină după el și să-i facă o selecție severă a poeziei sale, nu cum și-a făcut-o el. Sorescu, Ioan Alexandru, Nichita Stănescu și acest Păunescu, sunt marii poeți ai generației de după război.

Vor putea românii, vreodată, să așeze înaintea patimi, judecata?

► Doar dacă lumea de acum care e înverșunată și foarte nedreaptă va putea să accepte că dincolo de faptele unui scriitor, rele, monstroase, literatura lui este mai presus de aceste fapte. Vă reamintesc că Céline, unul dintre marii scriitori francezi a fost condamnat la moarte și executat că a colaborat cu... germanii, dar în literatura franceză opera lui Céline este la un mare preț. Așa trebuie să se judece și așa trebuie să judecăm și noi, românii, valorile noastre. Să ne debarasăm de aceste patimi nenorocite care trec înaintea judecății de valoare și a judecății morale.

Și după perdea?

► Dacă au fost păziți, cum se spune după